

sum atque Henricum, ex Mathilda filia Balduini comitis Flandriæ, qui sepultus est apud Insulanum oppidum. Willelmo Notho defuncto, Willelmus Rufus ejus filius rex creatus est et Robertus comes Northmanniæ. Willelmus ergo Rufus cum esset in silva venandi causa, quidam ejus miles, dum sagitta cervum appetiit, pro cervo ipsum regem occidit. Quo interfecto, Robertus regis frater, qui successor ejus esse debuit, tum erat Hierosolymis, et Henricus frater ejus et homo injuste regnum ejus invasit. Roberto autem urbe Jerusalem capta regresso, Henricus mare transmeato fratrem in Northmannia expugnavit et dolo cœpit, captumque

A transmisit in Angliam et Northmanniam cum Anglia obtinuit. Hic accepit filiam Malcolmum regis Scotorum, nomine Mathildam, quam sancta Margareta peperit, neptis Eduardi regis Anglorum, qui fuit rex ante Willelmum Nothum. De qua, videlicet Mathilda, prædictus rex Henricus Willelmum et Mathildam genuit, quam imperatori Henrico Juniori dedit, anno Domini 1110. Anno vero 1120, dum Willelmus a Northmannia in Angliam transire vellet, patrem secutus cum comitibus et nobilibus Anglorum filiis submersis periit, VIII Kal. Decembris.

EPITAPHIUM WILLELMI DUCIS NORTHMANNORUM ET REGIS ANGLORUM.

(*Hist. lit. de la France*, tom. VIII, p. 180.)

Qui rexit rigidos Northmannos atque Britannos
Audacter vicit, fortiter obtinuit;
Et Cenomanenses virtute coercuit enses,
Imperiique sui leges applicuit.

B Rex magnus parva jacet hic Willelmus in urna,
Sufficit et magno parva domus domino.
Ter septem gradibus se volverat atque duobus
Virginis in gremiis Phœbus, et hic abiit.

ALIUD EPITAPHIUM.

Ex membrana veteri semilacera.

DUCHESNE *script. Rer. Norm.* pag. 317.)

Flete, viri, lugete, proceres, resolutus est rex in cineres.

Rex editus de magnis regibus, rex Willelmus in bello fortissimus,
Rex Anglorum et dux Northmanniæ, Cenomannis dominus patriæ.

In omnibus quæ sibi subdidit et in quibus se cunctis prætulit,
Plus debetur virtuti propriæ, quam millibus suæ militiæ.

Magna virtus et sapientia, qua regebat tot unus millia.

Rex Willelme, potens et nobilis, facta probant, quod es laudabilis.

Scribi debet in signum posteris, qua præstabas virtute cæteris.

Sed quis stylus, aut quæ facundia, possent ire per tot insignia?

In feroci monstratur Anglia, præter mille miranda prælia,

Qualis comes in Cenomania, quantus esset dux in Northmannia.

Rex de duce se fecit postea, dignissimum Romana laurea.

Gens Anglorum, turbastis principem, qui virtutis amabat tramitem.

Vos sensistis quid posset facere, qui solebat per arma vincere.

Magnum fuit vobis exitium, sed ob vestri regis perjurium.

Postquam suo junxit imperio, vos tractavit regni judicio.

Sic devieit potentes Angliæ, quod inclusit superbos Daniæ.

Magnus honor de tali domino, magnus dolor de vitæ termino.

Rex Willelme, te claudit tumulus, sed per orbem te plangit populus.

Plangunt omnes facta mirifica, largitates, bella pacifica,

Quanto magis labuntur tempora, tanto de te suspirant pectora.

Quisquis irret per tuam patriam, non timebat hostis injuriam.

Timor eras in multitudine, securitas in solitudine.

Nunc ex lege non est securitas, nunc defendit sua pluralitas.

Heu! post tanti principis obitum, summus honor tendit ad exitum.

Casus ille plangendus nimium, qui honori præstat exsilium.

Terra suis orbata viribus, pressa jaces longis mœroribus.

Et merito. Nam nulli similis ille potens, ille mirabilis.